

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 8. 2024, sp. zn. 6 Tdo 595/2024, ECLI:CZ:NS:2024:6.TDO.595.2024.1

Číslo: 24B/2026

Právní věta:

Věcný nebo listinný důkazní prostředek ve smyslu § 347a odst. 1 tr. zákoníku se musí vztahovat ke skutečnostem, jež jsou podstatné (významné) pro rozhodnutí soudu. Trestný čin maření spravedlnosti je spáchán již samotným úmyslným předložením padělaného nebo pozměněného důkazního prostředku. Pro závěr o naplnění jeho znaků není podstatné, zda byl důkazní prostředek proveden, jestli z něj soud vycházel, ani zda jím bylo rozhodnutí soudu skutečně ovlivněno.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.08.2024

Spisová značka: 6 Tdo 595/2024

Číslo rozhodnutí: 24B

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Maření spravedlnosti

Předpisy: § 347a odst. 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného V. J. proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 2. 2024, sp. zn. 9 To 456/2023, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Chebu pod sp. zn. 6 T 121/2023.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Chebu ze dne 14. 11. 2023, sp. zn. 6 T 121/2023 (dále také jen „rozsudek soudu prvního stupně“), byl obviněný V. J. (dále jen „obviněný“ nebo „dovolatel“) uznán vinným přečinem maření spravedlnosti podle § 347a odst. 1, odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, jehož se podle skutkových zjištění jmenovaného soudu dopustil tím, že:

dne 25. října 2021 podal prostřednictvím svého právního zástupce JUDr. Josefa Kašpara k Okresnímu soudu v Chebu návrh na vydání elektronického platebního rozkazu, jímž se domáhal, aby H. I. byla uložena povinnost uhradit mu částku 780 000 Kč s příslušenstvím a

náklady řízení z titulu smlouvy o půjčce uzavřené mezi ním a H. I. dne 20. 8. 2019, kdy k docílení úspěchu ve věci předložil soudu jako důkazní prostředek ověřenou kopii písemné smlouvy o půjčce ze dne 20. 8. 2019 mezi ním a H. I., která potvrzovala existenci daného závazkového vztahu co do důvodu a výše, přestože věděl, že jde o padělek a že H. I. s ním takovou písemnou smlouvu nikdy neuzavřela a že pod smlouvou podepsaný svědek J. S. nebyl uzavření a podpisu smlouvy přítomen.

2. Za to byl obviněný podle § 347a odst. 3 tr. zákoníku za použití § 67 odst. 1 tr. zákoníku a § 68 odst. 1, 2, 3 tr. zákoníku odsouzen k peněžitému trestu ve výměře 200 denních sazeb ve výši 500 Kč, tedy v celkové výši 100 000 Kč. Podle § 68 odst. 5 trestního zákoníku soud dále stanovil, že peněžitý trest může být zaplacen v deseti splátkách ve výši 10 000 Kč; první splátka musí být zaplacena do třiceti dnů poté, co bude obviněný vyzván podle § 341 tr. ř. k zaplacení peněžitého trestu; ostatních devět splátek musí být zaplaceno vždy do každého 20. dne v měsíci způsobem sděleným obviněnému v uvedené výzvě počínaje prvním měsícem následujícím po doručení uvedené výzvy obviněnému; výhoda splátek odpadá, nezaplatí-li obviněný jakoukoli dílčí splátku včas.

3. Proti shora citovanému rozsudku podal obviněný odvolání. Krajský soud v Plzni rozhodl rozsudkem ze dne 6. 2. 2024, sp. zn. 9 To 456/2023, jímž z podnětu tohoto řádného opravného prostředku podle 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že za výše popsanou trestnou činnost odsoudil obviněného podle § 347a odst. 3 tr. zákoníku za použití § 67 odst. 1 tr. zákoníku a § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku k peněžitému trestu ve výměře 100 denních sazeb ve výši 500 Kč, tedy v celkové výši 50 000 Kč. Podle § 68 odst. 5 tr. zákoníku bylo stanoveno, že peněžitý trest může být zaplacen v deseti měsíčních splátkách po 5 000 Kč. Výhoda splátek odpadá, nezaplatí-li obviněný jakoukoliv dílčí splátku včas. Jinak zůstal napadený rozsudek nezměněn.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti rozsudku soudu druhého stupně podal obviněný dovolání, které opřel o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř. V první řadě namítl, že nebyla zachována totožnost skutku vzhledem k významným rozdílům mezi zněním výroku o vině odsuzujícího rozsudku, žalobním návrhem a usnesením o zahájení trestního stíhání. Popis jednání měl doznat změn ve spojitosti s původním tvrzením, že návrh na vydání elektronického platebního rozkazu podal sám obviněný, což však soud prvního stupně upravil na tvrzení, že tak obviněný učinil prostřednictvím svého právního zástupce. Došlo tím k posunu v popisu, neboť z osobního jednání se stalo jednání v zastoupení. Obdobně významnou změnou mělo být nahrazení tvrzení o předložení listiny tvrzením o předložení úředně ověřené kopie listiny. Ostatně formulace, že k doložení této listiny došlo osobně obviněným, je v rozporu s prokázanou skutečností, že se jednalo o přílohu k návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu, tedy nebyla předložena. Zcela nově byly do skutkové věty doplněny i informace, co si obviněný nárokoval, že si měl být vědom falzifikace smlouvy a informace o obsahu smlouvy (že potvrzovala existenci závazkového vztahu). Pro tyto rozdíly v popisu by se pak mohlo jednat „o dvě zcela odlišná právní jednání“. Podstatné rovněž má být i vymezení následku jako vzniku škody H. I. v usnesení o zahájení trestního stíhání (780 000 Kč), což se však nepřeneslo do skutkové věty, ba žádný konkrétní následek v obžalobě nebo v rozhodnutích soudů nižších stupňů nebyl vymezen. Odvolací soud toliko ve svém odůvodnění v rozporu s judikaturou poukázal na typ následku, který doplnil o své vlastní hypotézy. Jelikož obviněný osobně nerealizoval jednání, které je mu kladeno za vinu, soudy ho v rozporu s § 22 tr. zákoníku nesprávně určily jako pachatele.

5. Zásadního pochybení doznalo podle dovolatele i posouzení znaků skutkové podstaty trestného činu maření spravedlnosti. Z kontextu zákonné úpravy elektronického platebního rozkazu vyplývá, že k návrhu na jeho vydání se důkazy nedokládají a soud z nich ani nevychází. Nebyl tak naplněn znak

uvedené skutkové podstaty předpokládající předložení důkazního prostředku, který má podstatný význam pro rozhodnutí, neboť z procesního a hmotněprávního hlediska dotčená listina nemohla být soudem zohledněna při rozhodování. Odvolací soud v této souvislosti bez bližšího odůvodnění argumentoval, že jde o trestný čin předčasně dokonáný, čemuž však nespovídá komentářová literatura (obviněným specifikovaný a citovaný komentář trestního zákoníku a trestního řádu kolektivu autorů pod vedením Jiřího Jelínka), podle které dokonání činu nastává v případě, kdy měl důkazní prostředek význam pro rozhodnutí. Nenaplnění uvedeného znaku skutkové podstaty má význam i v tom ohledu, že k tomu se vázající úmyslné zavinění není součástí popisu ve skutkové větě. Obviněný rovněž na tomto základě vytkl, že se soudy nižších stupňů nevypořádaly se zánikem trestní odpovědnosti pro dobrovolné upuštění od dalšího jednání ve smyslu § 21 odst. 3 tr. zákoníku, protože v předmětném řízení došlo k uzavření smíru, který nebyl meritorním rozhodnutím, a škodlivý následek tedy objektivně nemohl nastat. S tímto se pojí i skutečnost, že dohodou účastníků potvrzenou soudem obviněný dobrovolně zamezil škodlivému následku, neboť nebylo provedeno dokazování, které by mohlo ovlivnit rozhodnutí soudu, čímž byly splněny podmínky účinné lítosti podle § 33 tr. zákoníku, a to i v případě, pokud by trestný čin maření spravedlnosti byl předčasně dokonán. Nemůže obstát ani závěr odvolacího soudu o potencionální způsobilosti důkazu ovlivnit rozhodnutí soudu, neboť to je třeba posuzovat fakticky, tedy zda k ovlivnění došlo, či nikoliv. Dále je rozhodné, jestli důkazní prostředek mohl změnit meritorní výrok rozhodnutí, ne pouze ovlivnit úvahy soudu. V projednávaném případě nebyly dány pochybnosti o existenci závazku. Z těchto důvodů pak podmínka významu důkazního prostředku pro soudní rozhodnutí splněna nebyla. Dovolatel dále dovodil, že pohledávku vůči H. I. objektivně měl, v civilním řízení by se svého nároku domohl a nebyl by žádný rozdíl mezi přiznáním nároku soudem z titulu smlouvy o půjčce a z titulu bezdůvodného obohacení. Vyjádřil pak opakovaně nesouhlas s takovým pojetím jeho skutku, podle něhož je rozhodné pro vyvození trestní odpovědnosti již samotné předložení falzifikované listiny soudu. Nadto setrval na názoru, že jeho postup v civilním řízení nutno hodnotit jako upuštění od dokonání skutku podle § 21 odst. 3 tr. zákoníku či naplnění podmínek účinné lítosti podle § 33 odst. 1 tr. zákoníku, pročež odpadá jeho trestní odpovědnost. Tím se soudy nižších stupňů nezabývaly.

6. Z výše uvedených důvodů obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek odvolacího soudu a tomuto soudu přikázal, aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

7. Státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“) ve svém písemném vyjádření k dovolání konstatoval, že obviněný v podstatě opakuje námitky, s nimiž se již přesvědčivě vypořádaly soudy nižších stupňů, což je činí neopodstatněnými. Ve svém odůvodnění odvolací soud správně uvedl, že vytýkané nedodržení totožnosti skutku nemá opodstatnění, přičemž bez dalšího tato námitka nenaplnuje žádný z dovolacích důvodů. Samotné výhrady obviněného ostatně ani nesměřují do podstaty jeho jednání. Obdobně pečlivým způsobem se odvolací soud vypořádal i s dalšími dovolatelovými námitkami, na jehož odůvodnění státní zástupce odkázal. Ve stručnosti proto jen shrnul, že znění skutkové podstaty trestného činu maření spravedlnosti podle § 347a tr. zákoníku nevyklučuje její naplnění prostřednictvím jiného a ani předčasné dokonání, proti čemuž obviněný brojí. Nelze ani akceptovat argumenty o bezvýznamnosti předložené padělané smlouvy. Z těchto důvodů pak nejsou dány vady dokazování či skutkových zjištění (které obviněný fakticky ani netvrdí) a ani vady právní kvalifikace.

8. Z výše uvedených důvodů státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněné a toto rozhodnutí učinil v neveřejném zasedání za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. a v případě odlišného stanoviska Nejvyššího soudu rovněž souhlasil s postupem ve smyslu § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř.

III.

Přípustnost dovolání a obecná východiska rozhodování

9. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) především zkoumal, zda je výše uvedené dovolání přípustné, zda bylo podáno včas a oprávněnou osobou, zda má všechny obsahové a formální náležitosti a zda poskytuje podklad pro věcné přezkoumání napadeného rozhodnutí nebo zda tu nejsou důvody pro jeho odmítnutí.

10. Dospěl přitom k závěru, že dovolání podané proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 2. 2024, sp. zn. 9 To 456/2023, je přípustné z hlediska ustanovení § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř. Obviněný je osobou oprávněnou k podání dovolání podle § 265d odst. 1 písm. c) tr. ř. Dovolání, které splňuje náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř., podal prostřednictvím svého obhájce, tedy v souladu s ustanovením § 265d odst. 2 tr. ř., ve lhůtě uvedené v § 265e odst. 1 tr. ř. a na místě určeném tímž zákonným ustanovením.

11. Dovolání je mimořádným opravným prostředkem, který lze podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř. Přitom nestačí, aby zákonný dovolací důvod byl jen formálně deklarován, ale je třeba, aby námitky dovolatele takovému důvodu také svým obsahem odpovídaly. Nejvyšší soud proto nejprve hodnotil, zda obviněným vznesené námitky svým obsahem vyhovují jím uplatněným důvodům dovolání.

12. Podle dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat tehdy, jestliže jsou rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy. Naplnění tohoto dovolacího důvodu tak vyžaduje významné narušení procesu dokazování, které má za následek deformaci skutkových zjištění v intenzitě, která již v dostatečné míře zasahuje do práva na spravedlivý proces a je s to ovlivnit rozhodnutí soudů o otázce naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu. Tento dovolací důvod tedy nemohou naplnit námitky, které toliko obecně vytýkají nesprávné hodnocení důkazů, případně pouze nastiňují jinou verzi skutkového stavu, aniž by označily konkrétní evidentní rozpory mezi obsahem důkazů a jejich interpretací soudy obou stupňů, ani takové námitky, které se týkají jen nepodstatných skutkových zjištění.

13. Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Uvedenou formulací zákon vyjadřuje, že tento dovolací důvod je určen k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva, nikoliv z hlediska procesních předpisů. Jeho podstatou tudíž je vadné uplatnění příslušných ustanovení hmotného práva na skutkový stav zjištěný soudem prvního a druhého stupně. V mezích dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. lze tedy namítat, že skutek, jak byl soudem zjištěn, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, ačkoliv o trestný čin nejde, nebo že jde o jiný trestný čin, než kterým byl obviněný uznán vinným. Vedle vad, které se týkají právního posouzení skutku, lze vytýkat též „jiné nesprávné hmotněprávní posouzení“. Rozumí se jím zhodnocení otázky, která nespočívá přímo v právní kvalifikaci skutku, ale v právním posouzení jiné skutkové okolnosti mající význam z hlediska hmotného práva.

IV.

Důvodnost dovolání

14. Vzhledem k obsahu podaného dovolání lze uzavřít, že dovolatel ve svém podání systematicky neodlišil své procesní a hmotněprávní námitky, čímž ponechal Nejvyššímu soudu k vlastní úvaze podřazení jednotlivých výhrad pod zákonem stanovené dovolací důvody. V kontextu uvedeného dovolacího soud dospěl k závěru, že výhrady zjevně spojované s dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. nelze podřadit pod tento ani jiný zákonem vymezený dovolací důvod. Oproti tomu námitky směřující proti právní kvalifikaci je možno formálně podřadit pod dovolací důvod podle §

265b odst. 1 písm. h) tr. ř. Tyto námitky však nelze hodnotit jako opodstatněné, odůvodňující požadovanou kasaci napadeného rozhodnutí.

15. Z uplatněných námitek plyne, že obviněný brojí jednak proti skutkové větě rozsudku okresního soudu a jednak proti právnímu posouzení jeho jednání. Nebyla podle něj zachována totožnost skutku, neboť popis jednání v rozsudku soudu prvního stupně se liší oproti usnesení o zahájení trestního stíhání a obžalobě ve skutečnostech ohledně předložení smlouvy soudu, práv a povinností vyplývajících ze smlouvy a následku jeho činu. Pokud jde o právní kvalifikaci, soudy obou stupňů ve svém hodnocení skutku neměly vzít v potaz, že obviněný nejednal osobně, že předložená smlouva nemohla mít vliv na vydání elektronického platebního rozkazu, a následný smír, účinnou lítost obviněného a objektivní existenci jeho pohledávky.

K dovolacím námitkám nepodřaditelným pod zákonné dovolací důvody

V bodech 16, 17, 18, 19 a 20 Nejvyšší soud vyložil, jaké námitky neodpovídaly zákonným důvodům dovolání, včetně svého stanoviska k nim.

K důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.

21. Pokud jde o právní posouzení jednání dovolatele, Nejvyšší soud podotýká, že k tomu uplatněné námitky (s výjimkou výhrady k osobě pachatele) jsou fakticky provázané s primární výhradou, že dokonání trestného činu maření spravedlnosti ve smyslu § 347a tr. zákoníku je závislé na výsledku. Obviněný tak brojí proti právním závěrům soudů, především pak soudu odvolacího, na základě argumentu, že následek trestného činu by nastal až meritorním rozhodnutím soudu opírajícím se o padělanou smlouvu.

22. V této souvislosti se Nejvyšší soud shoduje se závěrem odvolacího soudu, že přečin maření spravedlnosti podle § 347a odst. 1 tr. zákoníku je předčasně dokonáný trestný čin. Jak již komplexně a zcela správně rozvedl tento soud ve svém odůvodnění v bodě 19. a násl., k dokonání uvedeného činu se totiž nevyžaduje, aby pachatel dosáhl svého cíle, tedy úspěšně oklamal soud. Sledovaným cílem při zavádění tohoto ustanovení bylo pojmout tento trestný čin jako formální a předčasně dokonáný, u něhož není nezbytné, aby takovou věc nebo listinu soud skutečně také k důkazu provedl (např. právě proto, že rozpoznal, že jde o padělek) či dokonce z něj vycházel. Z hlediska objektivní stránky totiž postačí pouhé předložení padělané či pozměněné věci či listiny, aniž by byl žádán jakýkoli výsledek tím vyvolaný (ŘÍHA, Jiří. § 347a [Maření spravedlnosti]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 4374, marg. č. 7.). Nutno také zdůraznit, že onen listinný či věcný důkaz se musí vztahovat k těm skutečnostem, jež jsou podstatné (významné) pro rozhodnutí a je tedy navržen k jejich prokázání, nejde proto o důkazní prostředek (resp. důkaz) týkající se zcela nevýznamné a nepodstatné okolnosti. Je-li tedy ve skutkové podstatě uvedeného trestného činu výslovně uvedeno, že důkazní prostředek musí mít podstatný význam pro rozhodnutí, není tím myšleno faktické ovlivnění názoru soudu, nýbrž že jím je prokazovaná okolnost významná pro posouzení věci.

23. I kdyby bylo odhlédnuto od záměru zákonodárce, Nejvyšší soud nemůže přisvědčit závěru dovolatele, že maření spravedlnosti je činem výsledčným. Jak již konstatoval (opět příležitým a vhodným způsobem) odvolací soud v bodě 17., objektem této skutkové podstaty je zájem na ochraně soudního řízení před padělanými důkazními prostředky, které by bránily řádnému zjištění skutkového stavu, zájem společnosti na řádném zjištění skutkového stavu v soudním řízení a zamezení klamání soudu padělanými či pozměněnými důkazy, tedy na čistotě důkazního řízení a správného, spravedlivého a zákonného rozhodnutí nezatíženého vadami důkazního řízení. Nemůže být pochyb o tom, že je ve společenském zájmu, aby zahájení (např. učiněním podání - v civilním řízení sporném půjde o podání žaloby, v trestní věci může jít o podání tzv. trestního oznámení), i

průběh celého soudního řízení nebylo zatíženo nepravdivými důkazy, úmyslně předloženými jedním z účastníků řízení. Není přitom rozhodné, jak uvedeno výše, zda konkrétní padělaný nebo pozměněný listinný či věcný důkaz ovlivnil rozhodnutí soudu, a to nejen pro zmíněný společenský zájem na bezvadném důkazním řízení nezbytném pro správné skutkové závěry soudů, ale rovněž s ohledem na hospodárnost řízení, neboť hodnocení důkazů by za takto ztížené situace vyžadovalo míru obezřetnosti nespojitelnou s požadavkem na efektivní justici. Lze uzavřít, že při zavádění trestného činu maření spravedlnosti byl kladen zjevný důraz na zajištění spolehlivosti a autenticity listinných a věcných důkazů v soudním řízení (příp. řízení před mezinárodním soudním orgánem a v trestním řízení), přičemž objektivní stránka maření spravedlnosti je naplněna již předložením padělaného (pozměněného) důkazu, neboť již tím je ohrožena podstata soudního řízení nepřípustným způsobem (PROVAZNÍK, Jan. § 347a [Maření spravedlnosti]. In: ŠČERBA, Filip a kol. Trestní zákoník. 1. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 1. a 16.).

24. V návaznosti na uvedené pak nelze přisvědčit úvaze obviněného, že svým jednáním nenaplnil dotčenou skutkovou podstatu trestného činu. Nemá významu, jestli jím předložená padělaná smlouva měla faktický vliv na rozhodnutí soudu vydat elektronický platební rozkaz, rovněž není relevantní, zda byl v pozdější fázi civilního řízení mezi obviněným a poškozenou uzavřen smír, či zda a jaký by byl výsledek sporu z jiného titulu, než jaký obviněný doložil (což je již ryze spekulativní závěr). Tyto námitky totiž svorně vychází z představy, že následek inkriminovaného jednání by nastal až meritorním rozhodnutím soudu na podkladě padělané smlouvy (jejíž falzifikaci a rozpor s realitou dovolatel nakonec nijak nerozporuje), s čímž se však (jak rozebráno výše) Nejvyšší soud neztotožnil. Podstata trestné činnosti obviněného spočívá již v samotném vědomém předložení falzifikované smlouvy, kterou podložil svá tvrzení o existující pohledávce, společně s návrhem na zahájení civilního řízení. Za takto shrnuté situace nelze dojít k jinému závěru, než jaký učinily soudy obou stupňů, a to, že cílem obviněného bylo oklamat soud, ve kterém by byla předmětná padělaná smlouva týkající se významné skutečnosti (existence pohledávky) hodnocena jako pravá, což mohlo mít nezanedbatelný vliv na výsledek civilního řízení. Popsaným jednáním obviněný beze zbytku naplnil všechny znaky dotčeného trestného činu, neboť zjevně a cíleně ohrozil fungování soudního řízení, aby tím získal pro sebe prospěch. Čin je pak třeba v popsanych souvislostech považovat za dokonáný již okamžikem, kdy obviněný prostřednictvím právního zástupce podal soudu návrh na zahájení řízení (vydání elektronického platebního rozkazu) právě spolu s padělaným důkazem v podobě smlouvy o půjčce, který byl způsobilý ovlivnit rozhodnutí soudu, neboť měl prokázat podstatnou okolnost významnou pro rozhodnutí soudu. Jak již bylo uvedeno, s ohledem na povahu trestného činu (předčasně dokonáného a formálního, nezávislého na výsledku) je pak lhostejno, zda fakticky soud k takovému důkazu přihlédl či nikoli a zda zahájené řízení případně následně skončilo smírem účastníků schváleným občanskoprávním soudem. Pokud v těchto souvislostech obviněný poukazyval opakovaně na § 172 a § 174a o. s. ř., podle nichž údajně není relevantní, zda soudu byla k návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu doložena sporná listina (smlouva o půjčce s poškozenou), neboť soud v tomto případě neprovádí dokazování, lze plně souznít s poukazem soudu prvního stupně na přesné znění § 172 o. s. ř., které se uplatní i ve vztahu k § 174a o. s. ř., podle něhož soud vydá (elektronický) platební rozkaz, je-li v žalobě uplatněno právo na zaplacení peněžité částky a vyplývá-li uplatněné právo ze skutečností uvedených žalobcem. Je tedy zcela zřejmé, že ani v tomto případě zjednodušeného postupu civilního soudu nemůže být a nebude eventuální vyhovění vznesenému nároku odvislé od pouhého návrhu, nýbrž je třeba nárok tvrdit a své tvrzení případně i podpořit důkazně, byť následně důkazní řízení jako takové prováděno není a soud může pozitivně rozhodnout na základě toho, co k oprávněnosti vznášeného nároku žalobce pouze tvrdí. Ani v takovém případě však není vyloučena trestnost jednání pachatele spočívajícího v předložení padělků pro účely zahájení řízení nebo po jeho zahájení. Pakliže ve finále konkrétnímu návrhu obviněného bylo vyhověno, není pochyb, že jím uplatněný důkazní prostředek měl pro rozhodnutí podstatný význam, ač s ohledem na shora uvedené postačuje jeho způsobilost ovlivnit rozhodnutí soudu nezávisle na dalším průběhu řízení. Nepochybně se v případě inkriminované ověřené kopie smlouvy o půjčce

jednalo o padělaný důkaz, jímž měla být prokázána okolnost, na níž mělo stát budoucí rozhodnutí soudu, která je pro ně rozhodná, významná a závisí na ní výrok rozhodnutí. Při posouzení naplnění znaku „podstatného významu pro rozhodnutí“ (který dovolatel zpochybnil) není třeba vyčkat na výsledek řízení, v němž byla padělaná listina použita (není tedy rozhodné, zda padělaný prostředek měl na rozhodnutí soudu skutečný vliv), musí se jen týkat okolnosti s podstatným významem pro rozhodnutí. (ŘÍHA, Jiří. § 347a [Maření spravedlnosti]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 4376, marg. č. 8.) Předložil-li obviněný padělanou smlouvu o půjčce, která měla představovat titul pro přiznání nároku, není o potenciálu takového padělaného důkazu pochyb.

25. Jelikož s námitkami vůči dokonání trestného činu maření spravedlnosti se v potřebném rozsahu zabýval a řádně se s nimi vypořádal i odvolací soud, Nejvyšší soud považuje dále za zcela postačující odkázat na podrobné hodnotící úvahy a závěry tohoto soudu vyjádřené ve výše odkazovaných pasážích. K tomu dodává, že problematikou nutností reakce (odpovědi) na opakující se otázky (argumentaci) obviněného se zabýval Ústavní soud i Evropský soud pro lidská práva. Ústavní soud ve svém rozhodnutí ze dne 18. 12. 2008, sp. zn. [II. ÚS 2947/08](#), mj. zmínil, že i Evropský soud pro lidská práva zastává stanovisko, že soudům adresovaný závazek, plynoucí z čl. 6 odst. 1 Úmluvy, promítnutý do podmínek kladených na odůvodnění rozhodnutí, „nemůže být chápán tak, že vyžaduje podrobnou odpověď na každý argument“ a že odvolací soud „se při zamítnutí odvolání v principu může omezit na převzetí odůvodnění nižšího stupně“ (např. věc G. proti Španělsku). Pokud uvedené platí pro odvolací řízení, tím spíše je aplikovatelné pro dovolací řízení se striktně vymezenými dovolacími důvody, při zjištění, že soudy nižších stupňů již shodným námitkám věnovaly dostatečnou pozornost.

26. Součástí dovolací argumentace je rovněž výhrada obviněného, že uzavření smíru vykazuje znaky účinné lítosti podle § 33 tr. zákoníku. V teoretické rovině lze přisvědčit obviněnému v tom, že i přesto, že se jedná o předčasně dokonáný trestný čin, trestní odpovědnost za maření spravedlnosti předložením padělaného (nebo pozměněného) listinného nebo věcného důkazu může zaniknout účinnou lítostí (ŘÍHA, Jiří. § 347a [Maření spravedlnosti]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 4388, marg. č. 24.). Je však nutno zdůraznit, že zánik trestní odpovědnosti v případě taxativně vyjmenovaných trestných činů ve smyslu § 33 tr. zákoníku je podmíněn dobrovolným zamezením škodlivého následku, jeho nápravou [písm. a) uvedeného ustanovení], nebo učiněním oznámení o trestném činu v době, kdy škodlivému následku trestného činu mohlo být ještě zabráněno [písm. b) uvedeného ustanovení]. Jestliže byl škodlivý následek napraven bez pachatelova přičinění působením jiných osob nebo sil, neprospívá to pachateli z hlediska ustanovení o účinné lítosti (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2024, sp. zn. [6 Tdo 707/2023](#)). V případě obviněného nelze o dobrovolném napravení škodlivého následku trestného činu uvažovat. Je sice pravdou, že došlo k dohodě účastníků ve formě soudního smíru, toho však obviněný dosáhl bez toho, aniž by odstranil, nebo alespoň upozornil na jím vzniklé ohrožení řádného dokazování a přeneseně i čistoty celého soudního řízení. Nevyvinul tedy žádnou konkrétní aktivitu, která by vedla k eliminaci ohrožení zájmu chráněného trestním zákoníkem. U obviněného tak zcela absentuje zmiňovaná dobrovolná změna vnitřního postoje ke spáchanému trestnému činu, která by se projevila jedním z uvedených způsobů ve smyslu § 33 tr. zákoníku (např. tím, že by již před prvotním rozhodnutím soudu přiznal, že předložená listina je padělaná apod.). Naopak argumentace obviněného se do důsledku opět vrací k jeho předcházející a Nejvyšším soudem již vyvrácené námitce o vzniku škodlivého následku až meritorním rozhodnutím soudu. Vzhledem k tomu, že na trestný čin obviněného je třeba nahlížet jako na dokonáný, postrádá opodstatnění úvaha dovolatele o zániku trestní odpovědnosti za pokus trestného činu podle § 21 odst. 3 tr. zákoníku. Pro tyto důvody je výhrada obviněného o správnosti posouzení jeho trestní odpovědnosti soudy nižších stupňů neopodstatněná.

27. Obviněný rozporoval správnost právní kvalifikace skutku též z důvodu, že se osobně na předložení padělané listiny soudu nepodílel. V tomto případě však pominul, že pachatelem trestného činu je nejen ten, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu ... (§ 22 odst. 1 tr. zákoníku), nýbrž i ten, kdo k provedení činu užil jiné osoby, která ... nejednala zaviněně (§ 22 odst. 2 tr. zákoníku). Právě posledně zmiňované ustanovení o nepřímém pachateli se vztahuje na případ obviněného, neboť má oporu ve skutkovém zjištění soudu, podle něhož dovolatel prostřednictvím svého obhájce podal návrh na vydání elektronického platebního rozkazu, k čemuž byla přiložena i dotyčná ověřená kopie falzifikované smlouvy. Jelikož nebylo zjištěno, že by si obhájce byl vědom pravé (resp. padělané) podstaty tohoto důkazního prostředku, závěr soudů o tom, že dovolatel je v projednávaném případě jediným pachatelem trestného činu maření spravedlnosti, tak nebyl důvod zpochybnit.

K důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

28. Nelze pominout, že obviněný v úvodu svého mimořádného opravného prostředku formálně uplatnil též důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. ve všech třech jeho alternativách citací zákonného ustanovení. Následně však v obsahu svého podání neuplatnil žádnou konkrétní námitku, kterou by bylo možno pod uplatněný dovolací důvod podřadit a s níž by se měl dovolací soud vypořádat. Jak již bylo v úvodu řečeno, nestačí, aby zákonný dovolací důvod byl jen formálně deklarován, ale je třeba, aby námitky dovolatele takovému důvodu také svým obsahem odpovídaly. Pokud se tak v případě uvedeného dovolacího důvodu nestalo, je třeba v této části dovolání považovat za podané z jiného důvodu, než je uveden v § 265b tr. ř.

V.

Způsob rozhodnutí

29. Je tedy možno uzavřít, že obviněný V. J. své dovolání zdůvodnil výhradami, které dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř. dílem mýjely, dílem materiálně nenaplnily, což je činí neopodstatněnými. Nejvyšší soud proto jeho dovolání jako celek odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. pro zjevnou neopodstatněnost, přičemž tak za splnění podmínky uvedené v § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. učinil v neveřejném zasedání. Pokud jde o rozsah odůvodnění tohoto usnesení, odkazuje se na ustanovení § 265i odst. 2 tr. ř., podle něhož [v] odůvodnění usnesení o odmítnutí dovolání Nejvyšší soud jen stručně uvede důvod odmítnutí poukazem na okolnosti vztahující se k zákonnému důvodu odmítnutí.